

Про виробництво і продаж фальсифікованих моторних олив

дата публікації: 2017.09.11



Ринку моторних олив, як і всім іншим ринкам, загрожує різного типу фальсифікат. Запрошуємо дізнатись про це більше.

"Викрито виробництво фальсифікованої оливи в Україні", „У Москві викрито велике виробництво фальсифікованої оливи“, „В Запоріжжі фальсифіковані моторні масла розливали під брендовою маркою "ТНК" – це тільки деякі з заголовків, які з'явилися в галузевій пресі й інформаційних бюлетенях упродовж минулих років, які розповідають, що на ринку моторних олив кінцевий споживач може наразитися на недобросовісну продукцію. Тому варто задуматись, на чому може полягати фальсифікація на даному ринку і як правильно купувати оливу.

Фальсифікована олива

Різниця цін на оливи в межах визначеної ринкової категорії виникає з різних рівнів задекларованої якості. Кінцевий споживач платить за конкретну специфікацію якості, що вказана на етикетці, без можливості перевірити реальну якість рідини в каністрі.

Моторна олива визначеного виробника складається з базових олив та покращувальних добавок, що змішані відповідним чином і проходять випробування на стендах й в двигунах згідно з вимогами щодо якості. Якщо визначена формула оливи відповідає вимогам випробувань, то вона може бути вказана на етикетці продукту. Однак її можна вказати лише тоді, коли олива в упаковці виготовлене згідно з попередньо випробуваною на 100% формулою. Фальсифікат може з'явитись в каністрі моторної оливи коли:

- Були застосовані інші базові оливи, що не входять в оригінальну тестову формулу згідно з вимогами специфікації якості, яку можна побачити на етикетці;
- Були застосовані інші покращувальні добавки, не вказані в оригінальній тестовій формулі за вимогами специфікації якості, зазначеної на етикетці;
- Були застосовані компоненти, вказані в оригінальній тестовій формулі згідно з вимогами специфікації якості, але в інших кількостях та пропорціях;

Крім цих випадків можливий також продаж олив невідомих марок (no name) в упаковках відомих брендів.

Моніторинг якості олив

На практиці, враховуючи затрати на випробовування, неможливо провести оцінку реальної якості оливи, вибраної кінцевим споживачем. У певній мірі на допомогу приходять галузеві організації, такі як ATIEL, VLS або API, які докладають зусиль для моніторингу якості олив на ринку.

Галузевий кодекс виробництва й продажів моторних олив розробила й постійно актуалізує європейська організація ATIEL. Доказом того, що виробник олив дотримується галузевого кодексу є так звана декларація відповідності вимогам системи EELQMS. Перелік виробників, які декларують відповідність з цією системою, тобто, дотримання галузевих правил fair play доступний на сторінці www.atiel.org. Від листопада минулого року даний перелік розширено інформацією про назви продуктових ліній, які виготовляють згідно з правилами EELQMS. Протягом декількох років організація ATIEL проводить на європейському ринку вибірковий моніторинг якості олив, виготовлених виробниками, які декларують відповідність з системою EELQMS й таким чином кожен підписант виражає згоду на аналіз якості зразків своєї продукції. Тому щоб бути впевненим у якості моторної оливи, достатньо впевнитися, що вона виготовлена виробником, який знаходиться в списку підписантів EELQMS й подбати про те, щоб вона куплена безпосередньо у виробника або в авторизованих пунктах продажу. Звичайно, більшу впевненість в реальній якості продукту будемо мати при закупівлі оливи в каністрах, ніж при закупівлі чи заміні оливи "з бочки".

Упущення з боку виробників

Другою, менш відомою проблемою, яка відноситься до теми, що ми обговорюємо, є часткова й часто несвідома фальсифікація якості продукції виробниками у вигляді декларації на етикетці частково відповідних рівнів якості, про що йдеться в рапортах Британської організації VLS, які доступні за адресом www.uklavls.org.uk. Наприклад, на етикетці одного продукту можна побачити ряд рівнів якості: ACEA A3/B4 та ACEA C3, причому, олива відповідає вимогам тільки одному з цих класів і в результаті частина споживачів платить за оливу, яка не відповідає їхнім очікуванням і потребам. Також існує значна різниця між оливами, які відповідають вимогам класу якості ACEA C2, та оливами, які відповідають вимогам ACEA C2 (за винятком енергоощадності). З точки зору споживача, оливи, що не відповідають вимогам для класу якості, взагалі не повинні пов'язувати себе з ACEA C2, і їх можна вважати неповноцінними оливами. В загальному, специфікації автомобільних олив, як галузеві, так й власні специфікації автовиробників, розрізняють стандартні оливи від олив типу low/mid SAPS таким чином,

що їх комбінації в одному продукті неможливі.

Практичні вказівки

У доданій таблиці, розробленій ATIEL, знаходиться інформація про класи якості, які теоретично можуть спільно декларуватись на етикетках (зелений колір), також є класи, які виключають один одного (оранжевий колір) або є класами, спільна декларація яких не є неможливою, але спільний діапазон певних параметрів звужений (сірий колір). Це означає, що розробка таких олив складніша й тому вони менш популярні на ринку. У полях таблиці також вказані фізико-хімічні параметри, від яких залежить дана класифікація. Користуючись нею можна перевірити, чи олива в описі якості немає рівнів, які виключають один одного.

При виборі олив варто довіряти перевіреним брендам, в процесі виготовлення яких проводився ретельний контроль якості. Наприклад, фірма LOTOS Oil виготовляє оливу LOTOS SYNTHETIC C2+C3 SAE 5W-30 класу якості як C2, так і C3 згідно з ACEA, яка в критичному для цієї комбінації тесті CEC L-54-96 (M111) показує ріст енергоощадності 2,6% щодо референтної оливи RL191 (мінімальний показник енергоощадності класу ACEA C2 – 2,5%), забезпечуючи характерну для класу ACEA C3 в'язкість HTHS, яка складає 3.5 cP. Це підтверджує декларацію про відповідність продукту класам якості згідно з ACEA C2 та ACEA C3.

Як зробити правильний вибір?

Кінцевий споживач не в стані оцінити реальну якість моторної оливи. Довіра при покупці зростає, якщо купуємо продукти:

- Виготовлені підписантами угоди EELQMS, бренди яких перераховані на сторінці www.atiel.org;
- Якість згідно ACEA становить допустиму або можливу (згідно з доданою таблицею);
- Які перебувають в переліку олив, формально допущених / схвалених для застосування автовиробниками;
- Куплені безпосередньо у виробника або в авторизованих пунктах продажу.

	A1/B1	A3/B3	A3/B4	A5/B5	C1	C2	C3	C4	E4	E6	E7	E9
A1/B1		M111FE	M111FE		SA TBN	SA TBN	HTHS M111FE	HTHS M111FE SA	HTHS M111FE TBN	HTHS M111FE	HTHS M111FE	HTHS M111FE
A3/B3	HTHS M111FE			HTHS M111FE	SA	SA	SA	SA	TBN	SA		SA
A3/B4	HTHS M111FE			HTHS M111FE	SA	SA	SA	SA	TBN	SA		SA
A5/B5		HTHS M111FE	HTHS M111FE		SA TBN	SA TBN	HTHS TBN	HTHS TBN	HTHS M111FE TBN	HTHS M111FE	HTHS M111FE	HTHS M111FE
C1	SA TBN	SA	SA	SA TBN		SA	Phos	HTHS M111FE NY	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN
C2	SA TBN	SA	SA	SA TBN	SA		HTHS M111FE	HTHS M111FE	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN
C3	HTHS M111FE	SA	SA	HTHS TBN	Phos	HTHS M111FE		SA NY	SA TBN	SA TBN	SA TBN	SA TBN
C4	HTHS M111FE	SA	SA	HTHS TBN	HTHS M111FE NV	HTHS M111FE	SA NY		SA TBN	SA TBN	SA TBN	SA TBN
E4	HTHS M111FE TBN	TBN	TBN	HTHS M111FE TBN	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	SA TBN	SA TBN		SA TBN	SA TBN	SA TBN
E6	HTHS M111FE	SA	SA	HTHS M111FE	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	SA TBN Phos	SA TBN	SA TBN		SA TBN	Phos
E7	HTHS M111FE			HTHS M111FE	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	SA TBN	SA TBN	SA TBN		SA TBN
E9	HTHS M111FE	SA	SA	HTHS M111FE	HTHS M111FE SA TBN	HTHS M111FE SA TBN	SA TBN	SA TBN	SA TBN	Phos	SA TBN	

Таблиця сумісності рівнів якості згідно ACEA (джерело www.artiel.org за згодою ATIEL)

Зелений колір – рівні якості, які можна разом декларувати в одному продукті. Сірий колір – рівні якості, спільна декларація яких не є неможливою, але мало ймовірна на етикетках одного продукту. Оранжевий колір – рівні якості, які виключають один одного і їх неможливо одночасно вказувати на етикетці. **NTHS** – динамічна в'язкість **HTHS** в 150 С. **SA** – сульфатна зола. **TBN** – загальна лужність. **Phos** – вміст фосфору. **M111FE** – енергоощадність під час тесту в двигуні. **NV** – вміст летючих частинок по методу Noacka.

П. Немець, LOTOS Oil

"Сучасна Автомайстерня" № 7-8 (114) 2017

Джерело: